

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

ΘΕΜΑ 1 (2.5 μονάδες):

A) Έστω ότι επιθυμούμε να μελετήσουμε το χρόνο που κάνει ο συρμός του μετρό για να μεταβεί από το Μέγαρο Μουσικής στο Σύνταγμα. Χρονομετρώντας τη διαδρομή αυτή 5 φορές σε 5 τυχαίους συρμούς σημειώνουμε τους χρόνους (σε δευτερόλεπτα)

137, 151, 157, 152, 160.

Αν υποθέσουμε ότι οι χρόνοι ακολουθούν την κανονική κατανομή να κατασκευαστεί και να δοθεί ένα 99% συμμετρικό Δ.Ε. για την τυπική απόκλιση του χρόνου μετάβασης.

B) Έστω $X_1, \dots, X_n$ τυχαίο δείγμα από την ομοιόμορφη κατανομή στο διάστημα $[3\theta, 4\theta]$, όπου $\theta > 0$ άγνωστη παράμετρος. Να βρεθεί συμμετρικό προσεγγιστικό 100 $(1-\alpha)\%$ Δ.Ε. για την παράμετρο θ .

ΘΕΜΑ 2 (2.5 μονάδες):

A) Έστω $X_1, \dots, X_n$ τυχαίο δείγμα από την κατανομή Γάμμα με άγνωστες παραμέτρους $\alpha, \beta > 0$.

i) Να δειχθεί ότι το ζεύγος $\left(\sum_{i=1}^n X_i, \prod_{i=1}^n X_i \right)$ αποτελεί επαρκή δειγματοσυνάρτηση για το (α, β) .

ii) Είναι το ζεύγος $\left(\sum_{i=1}^n X_i, \sum_{i=1}^n \log X_i \right)$ επαρκής δειγματοσυνάρτηση για το (α, β) ; Εξηγήστε.

iii) Είναι το ζεύγος $\left(\sum_{i=1}^n X_i, \prod_{i=1}^n X_i \right)$ επαρκής δειγματοσυνάρτηση για το (β, α) ; Εξηγήστε.

iv) Είναι η δειγματοσυνάρτηση $\sum_{i=1}^n X_i$ επαρκής για την παράμετρο α ; Εξηγήστε.

B) Έστω $X_1 = X$ ένα τυχαίο δείγμα μίας παρατήρησης από την κατανομή Poisson με άγνωστη παράμετρο $\lambda > 0$. Να δειχθεί ότι δεν υπάρχει αμερόληπτη εκτιμήτρια της ποσότητας $1/\lambda$.

(Υπενθυμίζουμε ότι $e^\lambda = \sum_{x=0}^{\infty} \frac{\lambda^x}{x!}$).

ΘΕΜΑ 3 (2.5 μονάδες):

Έστω $X_1, \dots, X_n$ τυχαίο δείγμα από την Εκθετική κατανομή με μέση τιμή $\theta > 0$, όπου θ άγνωστη παράμετρος.

i) Να δείξετε ότι ο δειγματικός μέσος αποτελεί αμερόληπτη εκτιμήτρια του θ .

ii) Αν $Y = \min X_i$ και $Z = nY$ να δείξετε ότι η Z είναι επίσης αμερόληπτη εκτιμήτρια του θ .

iii) Με τη βοήθεια του Θεωρήματος Rao-Blackwell να αποφανθείτε ποια από τις παραπάνω δύο αμερόληπτες εκτιμήτριες του θ θα επιλέγατε.

iv) Να υπολογίσετε το Cramer-Rao κατώτατο φράγμα διασποράς των αμερόληπτων εκτιμητριών του θ και να το συγκρίνετε με τις διασπορές των παραπάνω δύο αμερόληπτων εκτιμητριών.

ΘΕΜΑ 4 (2.5 μονάδες):

Έστω p η πιθανότητα εμφάνισης της ένδειξης Κεφαλή κατά τη ρίψη ενός νομίσματος. Για τον έλεγχο της υπόθεσης $H_0: p = 0.5$ έναντι της $H_1: p > 0.5$ καταγράφουμε τον αριθμό των ανεξάρτητων δοκιμών X που απαιτήθηκαν μέχρι την εμφάνιση της πρώτης Κεφαλής. Αν η κρίσιμη περιοχή του ελέγχου είναι $K = \{X > 3\}$:

i) Να υπολογίσετε το ε.σ. α του άνω ελέγχου.

ii) Να υπολογίσετε την πιθανότητα σφάλματος τύπου II για τον άνω έλεγχο αν $p = 0.7$.

Διάρκεια Εξέτασης: 2 ½ ώρες

ΕΥΧΟΜΑΙ ΕΠΙΤΥΧΙΑ